

С.Ж АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ

СӨЖ

ТАҚЫРЫБЫ: ӨЛІМНІҢ КОММУНИКАТИВТІК ЭТИКАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Орындағандар: Майлыбаев Қ
Назаралиев М

Факультеті: Жалпы медицина

Курс: 2

Қабылдаған: доцент Досанов.Д.Х

ЖОСПАРЫ

- Кіріспе
- Өлімнің этикалық аспектісі
- Өлім жақындағанда адамның бойында не болады
- Өлім халіндегі адамдармен өзін қалай ұстау керек
- Өлімге реакция беретін заңдылықтар барма
- Қорытынды
- Қолданылған әдебиеттер

Кіріспе

- Өлімге деген қатынас өмір сүруге Стойктер өмірдегі маңызды оқиға-деп айтқан.

Адамның өмір сүрген ғұмырында кездесетін өлім факторы өзінен шыға келетін гипотезаға сай сезімдер, әсіресе жақын адамың о дүниелік болған кезде жүректен шыққан қайғылыда ауыр өлеңдер адам жанын тебіретпей қоймайды. Әсіресе ол өлеңдер бұл өмірден адамның тек жақсы қасиеттерін, ісін жетістіктерге толы болады. Өлімге байланысты оны ойлаудан қайғырудан бастау алады.

- Өлімнің этикалық аспекті

Адам құлықтылығын алатын және оның мағынасын толық ашып көрсететін 2 топты ажратуымызға болады.

Біріншісі: уайымдау, қайғыру яғни бұлар бірге қайғыру, мейірімділік таныту, аяушылық секілді сезімдерді туғызатын адам психикасын күйзелістерге әкелетін сезімдер топтастығы болып есептеледі.

Екіншісі: рұқсат берілмейтін табузирленген бірінші бөлімге қарағанда пазитвті құрылымды, яғни бұл бөлім өзіндік өлімнен болмысқа қажетті формалар мен нормалардан туатын алдын алуға боларлық жағдайдаларды қарастырады

Өлім жақындағанда адам бойында не болады

- Өлім тақағанда не болады? Бұл Жауапты қатерлі ісікпен ауыратын науқастардан әңгіме барысында аламыз.
- өмірдегі приориттер қайтадан бағаланады
- Маңызды емес мәселелер мәнін жояды;
- өмірдің сәттерінің маңызы артады;
- сүйікті адамдармен қарым-қатынас тереңдейді;
- керексіз болып қалу қаупі азайып, қауіптен қорықпау сезімі пайда болады;

Науқаста өзі үшін маңызды сұрақтар пайда болып, айналасындағылардан жауап күтеді. Осындай сұрақтардың бірі-“Мен қашан өлемін?”. Бұл сұраққа бірден дұрыс жауап жоқ, бірақ азды-көпті әмбебеп қағидалар сөз қозғау керек. Қазіргі кезде науқаспен өлім туралы сөйлесу үлкен жауапкершілік болып табылады.

Өлім халіндегі науқастармен өзін қалай ұстау керек?

Көбінесе адамдар жалғыз

лықта өледі "адам үйінде

жалғыздықта өледі" деген

төлсепсіз тұқырымды бір

жақты түсінеді және өлім

халінде жатқан адамның алыс-

тағынын айтпайды. Бірақ адамды жалғыз қалдырса өлім қорқынышы үрей түседі. Өлім халінде жатқан адамға өлім қалған сияқты қарауға болмайды. Онымен қарым-қатынас жасап кәлім біліп тұру керек;

Өлім халіндегі адамның шағымын мұқият тыңдап қажеттілігін қанағатандыру керек;

Өлім халіндегі адамдар тыңдағаннан қорға сөйлегенді ұнатады

■ -өлім халіндегі адамдардаың сөзінде жасырын мағына болады. оны түсіну үшін қолданылғын символдардың мәнін ашу керек. Әдетте

Науқастың ым-ишарасы, әңгімелерімен естелік-

Тері көп мағыналы болып келеді;

-өлім халіндегі адам қолдана алатын ең үлкен нәрсе біздің тұлғамыз. Әрине көмек берудің үлгілі құралы емеспіз, бірақ жағдайға байланысты доп келеміз

-психологтармен дәрігерлер өз күмәндарі, күнә сезімі, өз өлімі жайларды бөлісу керек;

Өлімге реакция берудің заңдылығы бар ма?

Жақындап қалған өлімге реакция берудің бірізділігін Kubler-Ross моделі сипаттады:

1-Жоққа шығару. Пациентер әр дәрігерге қарағанда, ең алдымен диагноз жоққа шығатыны сенеді. Шындық жағдай өзінен де, отбасынын да жасырлады. Жоққа шығару себепсіз үміт отын жағады да, адамға өлімнің сезімдерін кқрсетпейді.

2-Ашу .көбінесе

"Неге мен?", "Не

-ге бұл меніменен болады
деген сұрақтар пайда болады

3-Компромис. Өз мінез-құлқын , өмір сүу
салтынан бас тарту арқылы үкімді алыстатқысы
келеді.

4-Депрессия. Өз жағдай үмітсіздігін
түсінгеннен кейін өоршаған ортаға қызығушылық
біртіндеп азайып, мұңайып қынжылады.

||| Адаптация. Өлімді сабырмен қарсы алу -ға бас иеді. Әр адамдарда бұл кезеңнен өту шамасы түрліше болады

Қорытынды

Адамдардың

**өмірге келуімен о дүниелік болу бұл
табиғат**

заңдылығы, сол

себептенде әр

адам әртүрлі

**кейбіреулері жалғыздықта, кейбіреулер
көпшілік ортасында кетеді. Адам Өз**

меірімділігімен махаббатын,

сүйіспеншілігін білдіре білу керек

Қолданылған әдебиеттер тізімі;

Академик И.Т.Фролов : Бессмертие Отец
Александр Мень : Смерть и
самоидентификация человека

П.Д.Тищенко : Смерть и умирание:
этический аспект

[Http://www.referatik.cjm.ua/subject\(103\)/45320/?page1-2-3](http://www.referatik.cjm.ua/subject(103)/45320/?page1-2-3) М.А.Асимов,С.А.
Нұрмағамбетов, Ю.В.Игнатев:
“Коммуникативтік дағдылар”
Алматы 2009ж